

Projekt „Budovanie siete pre podporu sestier SR s cieľom ich stabilizácie a zlepšenia podmienok pre výkon povolania (národná úroveň)“ bol podporený v rámci operačného programu Efektívna verejná práca, prostredníctvom fondu ESF – Európsky sociálny fond.

Projekt „Budovanie siete pre podporu sestier SR s cieľom ich stabilizácie a zlepšenia podmienok pre výkon povolania (národná úroveň)“

Názov príjemateľa : Ošetrovateľské centrum

Sídlo príjemateľa : Humenné, Lipová 32, 06683

Miesto realizácie projektu : Humenné

Výška poskytnutého NFP : 172 224,20 €

Predpokladaná dĺžka trvania aktivity: jún 2018 – máj 2023

Fázy hlavnej aktivity :

1. Analýza stavu podmienok pre výkon sesterského povolania v SR
2. Komparácia
3. Definovanie kľúčových problémov
4. Definovanie platformy
5. Modelovanie akčného plánu opatrení
6. Návrh komplexnej stratégie

V oblasti výkonu zdravotných sestier sa Slovensko ocitlo v historicky najkritickejšom období, pretože v posledných rokoch klesá záujem mladých ľudí vykonávať povolanie sestry. Aj pri dostatočnom naplnení uchádzačov o štúdium v odbore ošetrovateľstvo, veľa z nich odchádza už počas školy, alebo po ukončení štúdia nenastúpia do systému všetci. Počet sestier ochotných pracovať v SR nepokrýva skutočné potreby, ktoré si oblasť zdravotníctva a v konečnom dôsledku i pacient vyžaduje. Riešiť nedostatok sestier v 21. storočí zatváraním oddelení namiesto zatraktívnenia povolania, či zlepšenia pracovných podmienok znamená iba prehĺbovanie problému, nie jeho riešenie. K zlepšeniu situácie neprispieva ani fakt, že sestry, pracujúce v zariadeniach sociálnych služieb, by mali mať špecializáciu, a to i v prípade, že sestra má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie. Tlak na špecializáciu v súčasnom systéme demotivuje sestry i zamestnávateľov. Preto je nevyhnutné pre sestry vytvoriť **vhodné podmienky a pracovné prostredie pre výkon ich povolania**, aby chceli pracovať v slovenskom zdravotníctve pre našich pacientov a to nielen v nemocniciach, ale i v zariadeniach sociálnych služieb, kde bude ich prítomnosť taktiež nevyhnutnosťou.

Hlavnou aktivitou je **„Podpora participácie zainteresovaných strán na tvorbe verejnej politiky pre výkon sesterského povolania v SR“**, s cieľom **vybudovať sieť podporných organizácií v rámci novej platformy, definovať strategické inovatívne systémové opatrenia pre efektívne zníženie nedostatku sestier v SR.**

Príprava stratégie bude prebiehať v spolupráci s organizáciami a inštitúciami, s ktorými Ošetrovateľské centrum spolupracuje dlhodobo a intenzívne:

- Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek (SKSaPA),
- Asociácia sestier a pacientov (ASAP),
- vysoké školy pôsobiace v oblasti profesionálnej prípravy sestier.

Hľadanie riešení bude nadväzovať na inšpiratívne zahraničné východiská a bude konzultované so zástupcami rezortov zamestnávajúcich sestry (MZ SR, MPSVaR SR). Realizovaním aktivít a

dosiahnutím cieľov pomôžeme pripraviť pre Ministerstvo zdravotníctva odporúčací materiál, ktorý v prípade akceptácie podporí i prvoradý cieľ Ministerstva zdravotníctva, ktorým je **zvyšovanie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti**. Tento cieľ je možné naplniť len zvýšením počtu sestier v systéme, ktoré dosiahneme pomocou aplikácie vytvorenej Stratégie stabilizácie slovenských sestier vyplývajúcej zo sieťovania a verejnej diskusie k zlepšeniu podmienok pre výkon ich povolania.

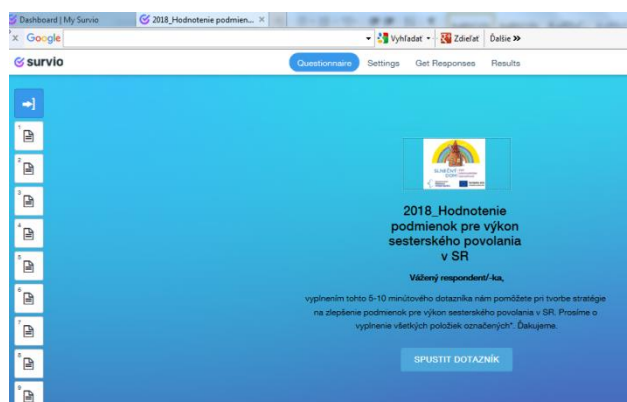
Informácie o prebiehajúcich aktivitách projektu:

Pre začatie projektu bol vytvorený Akčný plán, termíny pre plnenie základných etáp v projekte a rozdelené zodpovednosti za jednotlivé úlohy. Zároveň boli skonkretizované merateľné ukazovatele vo vzťahu k projektovým aktivitám a potrebným analýzám, cieľová skupina vo vzťahu k projektovým aktivitám a potrebným analýzám a jednotlivým projektovým činnostiam. Prebehla diskusia s potrebnými členmi projektového tímu k návrhu analýzy stavu podmienok pre výkon sesterského povolania a nasledovalo posúdenie finančných východísk a dôležitých aspektov pre prieskum. Pre potreby projektu bola realizovaná analýza mzdových rozpätí pre zdravotné sestry v jednotlivých krajoch SR a stanovené vhodné rozpätia pre prieskum ako aj analýza efektívnej formy prieskumu - definícia maximálneho rozsahu dotazníka, typu otázok (otvorené, uzavreté), stanovenie max. rozsahu textov pri otvorených otázkach, spracovanie východísk pre výkon sesterského povolania v SR a pod.). K príprave prieskumu bola realizovaná nevyhnutná komunikácia príprave prieskumu a definovaniu formy a rozsahu dotazníka, elektronickému a grafickému prevedeniu. Boli riešené možnosti vzájomnej spolupráce s partnerskými organizáciami projektu pre etapu 1. a komunikácia s partnerskými organizáciami - oboznámenie s projektom. Prebehla diskusia k cieľom prieskumu pre analýzu stavu podmienok pre výkon sesterského povolania, definovanie formy požadovaných výstupov a určené presné témy pre prieskum / dotazník (definovanie presných otázok a možností odpovedí). Pre úspešnosť dotazníkového prieskumu bola zadefinovaná cieľová skupina a nasledovala analýza a definovanie možností efektívnych ciest šírenia dotazníka k cieľovej skupine.

Dotazník pre realizáciu prieskumu bol vytvorený na stránke:

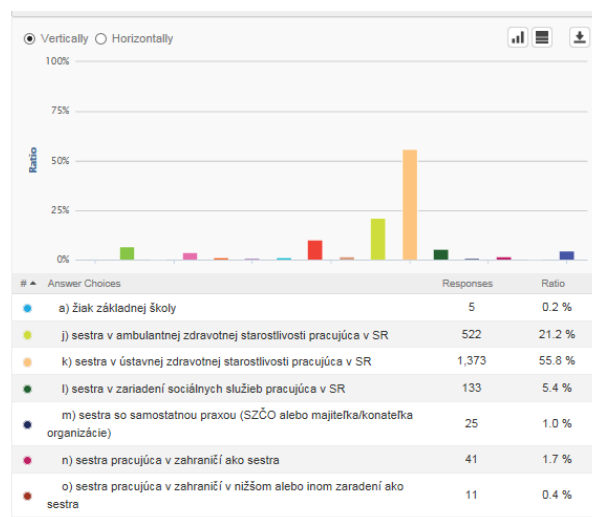
<https://www.surveio.com/survey/d/A9V2P2P9L4L2R3E3O>

a realizácia tohto prieskumu je uvedená na portáli SKSaPA. K 31.12.2018 bolo zapojených 2321 respondentov.

Bolo realizované modelovanie prieskumu vnímania podmienok vo vzťahu k očakávaniam u sestier, študentov ošetrovateľstva a záujemcov o štúdium ošetrovateľstva i verejnosti a analýza slabých a silných stránok podmienok pre výkon sesterského povolania v SR a následne boli po rôznych diskusiách k projektu zapracované

Špeciálne boli oslovené s výzvou o spoluprácu k prieskumu rôzne vysoké školy v SR.

pripomienky projektového tímu . Bol realizovaný výber krajín pre komparáciu možnosti vzdelávania sestier v SR na základe dostupnosti informácií a sumarizovanie dostupných informácií a zdrojov ku komparácii možnosti vzdelávania sestier v SR s Nemeckom, Rakúskom, Austráliou a Veľkou Britániou (možnosti štúdia, typy štúdia, financovanie štúdia). Zároveň bola uskutočnená analýza možnosti štúdia ošetrovateľstva a podmienky pre štúdium v SR (podmienky prijatia na štúdium) ako predpríprava na etapu 2.

Prvé informačné vystúpenie k projektu sa uskutočnilo na VII. celoslovenskej konferencii sekcie manažmentu v ošetrovateľstve s medzinárodnou účasťou, ktorá sa konala v dňoch 27.-28.9.2018 v Jasnej (vid' príloha program, prezentácia, fotodokumentácia). Zároveň bola v októbri realizovaná aktivita - stretnutie s prezidentkou SKSaPA k definícii a realizácii prieskumu.

V rámci projektových aktivít boli do 31.05.2023 realizované tieto činnosti:

- zber údajov v rámci realizovaného prieskumu a priebežná kontrola počtu zapojených respondentov,
- prehodnotenie dotazníka a doplnenie otázky pre sestry pracujúce v zahraničí, oslovenie,
- spracovanie podkladov pre vývoj uniforiem zdravotných sestier od 18. Storočia a ich aktuálne prevedenie v súčasnosti, trendy v zahraničí,
- po uzavretí prieskumu spracovanie údajov do textovej a grafickej podoby ako výstup kapitoly pre Stratégiu,
- definícia podmienok a kritérií pre spracovanie Komparácie podmienok pre prácu a motiváciu sestier so zahraničím,
- vypracovaný návrh metodiky komparácie,
- komparácia a jej spracovanie do výstupov ako kapitolu Stratégie,
- príprava harmonogramu a návrhu efektívnej metodiky diskusií,
- diskusie a zber výstupov, ktoré budú graficky spracované do Stratégie,
- podnet pre zapracovanie legislatívnej požiadavky k pripravovanému zákonníku práce,
- grafické spracovanie jednotlivých výstupov z prieskumu, spracovanie komentárov, návrhu odporúčaní, filter experta a posúdenie relevantných údajov pre spracovanie do stratégie vrátane hlavných údajov v grafoch / príprava informácií pre stratégiu , (vzhľadom na početnosť otázok a výstupov sa jedná o časovo náročnú úlohu), návšteva pána poslanca Zelníka a prezentácia významu sestier v zariadení 06-07/19,
- spracovanie prvého návrhu platformy pre stabilizáciu sestier – definovanie prehľad zainteresovaných strán, príprava listu na podpredsedu Európskej komisie, príprava podkladov na modelovanie akčného plánu opatrení k zlepšeniu podmienok pre výkon sesterského povolania, spracovanie preventívneho / nápravného opatrenia pre účely stratégie k stabilizácii sestier.
- Tvorba podkladových materiálov k Stratégii pre odbor MZ SR, tvorba námetov, podnetov a vízií. Tvorba stratégie na podklade Akčného plánu a zároveň jej aktualizácia na základe nových skutočností vo vzťahu k legislatívnym a socio-ekonomickým zmenám.
- E-mailová komunikácia so štátnou tajomníčkou Mgr. Lenkou Dunajovou Družkovskou ohľadom stratégie a k zadefinovaniu Odboru pre národné riadenie a stabilizáciu ľudských zdrojov v zdravotníctve. Definovanie Odboru pre riadenie a stabilizáciu ľudských zdrojov v zdravotníctve.
- Vypracovanie materiálov k ministerskej stratégii k stabilizácii zamestnancov v zdravotníctve. Návrh štruktúry a kreovanie obsahu komplexnej stratégie. Tvorba úvodu a práca na prvej kapitole komplexnej stratégie. Započatie odborných prác k návrhu komplexnej stratégie (vytvorenie odporúčacieho materiálu/ návrhu komplexnej stratégie, vrátane definovania strategických úloh participantov novej platformy pre uplatňovanie stratégie stabilizácie slovenských sestier v zdravotno-sociálnej starostlivosti)

- Aktualizácia stratégie v oblasti platformy pre podporu zdravotníckych pracovníkov SR, odboru stabilizácie a riadenia ľudských zdrojov v zdravotníctve, implementácie motivačných nástrojov, špecifikácia fondu pre stabilizáciu zdravotníckych pracovníkov a kalkulácie rozpočtu fondu pre stabilizáciu zdravotníckych pracovníkov, východiská a argumentácia pre získanie prostriedkov na podporu vzdelávania a stabilizácie z európskych štrukturálnych fondov.
- Príprava odbornej prezentácie a prezentovanie „Cesty k úspešnému budovaniu a stabilizácii profesionálne a ľudsky kvalitných zdravotníckych tímov v organizácii a krajine“ na odbornej konferencii Ministerstva zdravotníctva SR „Moderná nemocnica“ Investícia do ľudského potenciálu (Bratislava, Bôrik)
- Práca na schematickom námete krízového a perspektívneho definitívneho vzdelávania pre povolanie sestry Komunikácia so štátnou tajomníčkou MZ SR Mgr. Lenkou Dunajovou Družkovskou, zdieľanie skúseností a odborné konzultácie, ktoré predchádzali predloženiu schematického námetu:
  - ❖ 1. krízového vzdelávania pre povolanie sestry s cieľom navýšiť počet kvalifikovaných sestier v SR v priebehu 12 mesiacov
  - ❖ 2. perspektívneho vzdelávania s cieľom dlhodobu navýšiť počet kvalifikovaných sestier v SR
- Tvorba a modifikácia kapitoly Fond pre stabilizáciu zdravotníckych pracovníkov za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov na pokrytie nákladov súvisiacich s využívaním motivačných a stabilizačných nástrojov určených pre zdravotníckych pracovníkov a zdieľanie s MZ SR
- Pokračujúce odborné práce na tvorbe komplexnej stratégie, kreovanie kapitoly 2 Analýza podmienok pre v SR a komparácia podmienok pre výkon sesterského povolania a motiváciu sestier v SR s vyspelým zahraničím a inými oblasťami služieb
- V nadväznosti na komunikáciu počas konferencie MZ SR „Moderná nemocnica“ (10/2022) následné osobné stretnutie v Ošetrovateľskom centre/ Slnečnom dome s vedením Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice - s pánom riaditeľom Ľ. Beňom a námestníčkou pre ošetrovateľstvo, za účelom bližšieho predstavenia návrhu komplexnej stratégie, opätovné osobné stretnutie s vedením Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice na pôde univerzitnej nemocnice a podpísanie Memoranda o partnerstve a vzájomnej spolupráci, ktorého predmetom a účelom je spoločne plniť princípy spolupráce vo viacerých oblastiach, z ktorých jeden je aj spolupráca pri organizovaní a realizácii odborných stáží odborníkov v ošetrovateľstve, následnej a dlhodobej starostlivosti a jednotlivých medicínskych odboroch a v oblasti rozvoja manažérstva kvality v kontexte komplexného manažérstva kvality (TQM/ Model excelencie najmä v oblasti zamestnaneckej stratégie).
- Stretnutie s manažérkou pre ošetrovateľskú starostlivosť pre Svet zdravia a riaditeľkou Odboru kvality a ošetrovateľskej starostlivosti AGEL SK prezentovanie súvislostí s aktuálne platným Štandardom MZ SR Manažment včasného zabezpečenia následnej a dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti a jeho zavedenia do praxe, naplánovanie vhodnej formy ďalšej činnosti súvisiacej s oboznámením relevantných pracovníkov o platnom štandarde v súvislosti s jeho významom, implementáciou do praxe, cieľmi a posúdením indikácie pacienta pre následnú starostlivosť
- Realizácia webinárov ku návrhu implementácie štandardu a LTC formulára pre posúdenie potreby dlhodobej následnej starostlivosti pre kompetentných zamestnancov siete nemocníc Agel, Svet zdravia a v spolupráci s MZ SR aj pre štátne nemocnice
- Príprava rozhovoru, odborné telefonické konzultácie a e-mailová komunikácia s podpredsedom úradu, zástupcom predsedníčky úradu pre medicínske piliere Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a vedúcim lekárom patologickoantomických pracovišť v BA
- Účasť na LTC Fóre WHO a následná komunikácia vo veci zdieľania informácií k praxi v oblasti poskytovanie resuscitácie v LTC zariadeniach

- *Prezentácia na 6. celoslovenskej patientskej konferencii Asociácie na ochranu práv pacientov SR, konanú pod záštitou bývalého Ministra zdravotníctva SR MUDr. Vladimíra Lengvarského a účasť na diskusnom paneli s názvom Zmeny v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti a cesty pacientov v rámci následnej zdravotnej starostlivosti, starostlivosti o najkrehkejších a najzraniteľnejších pacientov*
- *Komunikácia s prorektorom pre ošetrovateľstvo Vysokkej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, v súvislosti s vylepšením výučby ošetrovateľstva na vysokej škole prostredníctvom implementácie štandardných postupov pre ošetrovateľstvo do výučby a účasť na on-line meetingoch na túto tému*
- *Aktualizácia Konceptu stratégie kvalitnej starostlivosti v LTC zariadeniach na Slovensku s celonárodným dopadom (návrh) o aktuálne platnú legislatívu a o platné štandardy ošetrovateľstva, konzultácie k aktualizácii štruktúry a obsahu komplexnej stratégie, koncipovanie úvodu, úprava, prepracovanie a doplnenie jednotlivých kapitol a podkapitol, štruktúry finálneho dokumentu, príprava do finálnej podoby.*

Aktivity boli v plnení v zmysle zmluvy o NFP a vedú k požadovaným výsledkom.

Informácie o operačnom programe Efektívna verejná správa nájdete na www.reformuj.sk.

Európska únia
Európsky sociálny fond